

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22118 - Dificultats Específiques d'Aprenentatge
Grup	Grup 2, 2S, GEDP, GEP2
Guia docent	D
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	22118 - Dificultats Específiques d'Aprenentatge
Crèdits	2.4 presencials (60 hores) 3.6 no presencials (90 hores) 6 totals (150 hores).
Grup	Grup 2, 2S, GEDP, GEP2(Campus Extens)
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Castellà

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Maria Isabel Cuart Sintès isabel.cuart@uib.es	16:00h	17:00h	Dimarts	01/09/2013	31/07/2014	B003 Edificio Guillem Cifre

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau d'Educació Primària (Pla 2009)	Formació bàsica	Segon curs	Grau
Grau d'Educació Primària (Pla 2013)	Obligatòria	Segon curs	Grau

Contextualització

L'assignatura Dificultats Específiques d'Aprenentatge és una assignatura bàsica que contribueix a l'orientació dels futurs mestres en estratègies d'intervenció psicoeducativa amb alumnes que presenten problemes en el procés d'adquisició i ús de la lectura, escriptura matemàtiques, tenint en compte no tan sols les característiques individuals d'aquests, sino també tot el context familiar, emocional i educatiu que els envolta. És una assignatura fonamental per a què aquests futurs professionals estiguin preparats per a atendre a la diversitat de l'alumnat, desenvolupin una actitud de respecte davant aquesta situació d'heterogeneïtat, i es conciençin de la necessitat de treballar en equip per optimitzar la qualitat de la intervenció.

L'assignatura Dificultats Específiques d'Aprenentatge s'imparteix al segon semestre del segon curs de la titulació d'Educació Primària.

L'assignatura té caràcter bàsic, i forma part del mòdul "Aprenentatge i desenvolupament de la personalitat", dins la matèria "Dificultats d'aprenentatge", juntament amb les assignatures "Educació inclusiva", "Atenció a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu a l'escola", "L'alumnat amb necessitats educatives especials i altes capacitats", "Atenció a la diversitat social, lingüística i cultural a l'escola", i "Intervenció educativa des del context familiar i social de la persona amb discapacitat".

Requisits

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22118 - Dificultats Específiques d'Aprenentatge
Grup	Grup 2, 2S, GEDP, GEP2
Guia docent	D
Idioma	Català

L'assignatura "Dificultats Específiques d'Aprenentatge" és de formació bàsica, per tant, no té requisits essencials.

Recomanables

Encara que no és imprescindible, és recomanable haver superat l'assignatura "Psicologia del Desenvolupament", del segon semestre del primer curs d'Educació Primària, ja que és necessari conèixer com i quan es produeixen els canvis psicològics al llarg del desenvolupament per tal de poder determinar si es presenta una dificultat específica d'aprenentatge.

Competències

L'assignatura "Dificultats Específiques d'Aprenentatge" té com a principal objectiu adquirir estratègies de detecció i intervenció psicoeducativa davant alumnes amb problemes d'aprenentatge. Aquest objectiu general està relacionat amb les següents competències que formen part del pla d'estudis de la titulació de Grau en Educació Primària:

Específiques

1. Identificar dificultats d'aprenentatge, informar-les i col·laborar al seu tractament. (1.1.4.).
2. Mostrar una actitud de valoració i respecte cap a la diversitat de l'alumnat, independentment de les seves condicions o característiques, i promoure aquesta mateixa actitud entre aquells amb els quals treballi directament. (1.1.8.).
3. Capacitat de promoure l'aprenentatge autònom dels alumnes segons els objectius i continguts propis del corresponent nivell educatiu, desenvolupant estratègies que evitin l'exclusió i la discriminació. (1.1.9.).

Genèriques

1. Capacitat d'identificar necessitats. (4.1.7.).
2. Capacitat de crear i adaptar estratègies i materials i mitjans didàctics.(4.1.9.).
3. Assumir la dimensió ètica i deontològica pròpia de la funció docent i actuar responsablement en conseqüència. (4.2.4.).
4. Capacitat de treballar en equip. (4.2.6.).
5. Conèixer els recursos disponibles i saber cercar ajuda. (4.3.6.).

Continguts

Al següent apartat es descriuen els continguts que es treballaran al llarg del curs per tal d'assolir les competències establertes.

Continguts temàtics

Bloc 1. Concepte de dificultats d'aprenentatge i legislació vigent

Bloc 2. La família i les dificultats específiques d'aprenentatge

Bloc 3. Els aspectes socials, motivacionals i emocionals de les dificultats d'aprenentatge

Bloc 4. Avaluació i identificació de les dificultats específiques d'aprenentatge al context escolar

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22118 - Dificultats Específiques d'Aprenentatge
Grup	Grup 2, 2S, GEDP, GEP2
Guia docent	D
Idioma	Català

Bloc 5. Identificació i intervenció a les dificultats específiques a l'adquisició i ús de la lectura, l'escriptura i les matemàtiques

Metodologia docent

Dins aquest apartat es descriuen la metodologia i les activitats a desenvolupar, tant de forma presencial com a no presencial, que ajuden a adquirir les competències de l'assignatura.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Exposició dels continguts	Grup gran (G)	La metodologia emprada serà l'exposició teòrica-pràctica dels tots els continguts de l'assignatura per part de la professora, amb el suport audiovisual necessari per a la seva comprensió.
Classes pràctiques	Sessions pràctiques	Grup mitjà (M)	La metodologia emprada consistirà en l'anàlisi de casos pràctics i d'instruments d'avaluació de dificultats específiques d'aprenentatge, anàlisi i comentari d'articles relacionats amb l'assignatura; visualització i posterior debat de material audiovisual relacionat amb les dificultats específiques d'aprenentatge; jocs de rol; així com l'anàlisi dels dubtes que poden anar sorgint al treball grupal que han de realitzar els alumnes sobre un programa d'intervenció.
Avaluació	Avaluació activitat grupal	Grup mitjà (M)	A les sessions pràctiques del mes de maig (d'una hora i mitja) s'exposaran a classe els treballs realitzats en grup (programes d'intervenció). Abans de l'1 de maig els treballs s'hauran d'haver entregat a la professora.
Avaluació	Prova d'avaluació blocs 4 i 5	Grup gran (G)	A la darrera quinzena lectiva del curs, es realitzarà una prova escrita de dues hores de durada, a la qual s'avaluaran els coneixements i les competències adquirides corresponents als blocs 4 i 5 de l'assignatura, així com l'anàlisi de les lectures proposades al llarg del curs. La durada de la prova serà de dues hores.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Activitat de síntesi blocs 1, 2 i 3	L'alumne, individualment, haurà de realitzar una activitat de síntesi dels blocs 1, 2, i 3, que haurà de presentar, juntament amb una reflexió personal sobre què li han aportat aquells coneixements, abans de l'1 d'abril.
Estudi i treball autònom individual	Lectura i comentari de documents	L'alumne, individualment, haurà de llegir i fer una reflexió dels documents que la professora li vagi facilitant per tal d'ampliar el coneixement sobre l'assignatura.
Estudi i treball autònom en grup	Desenvolupament d'un programa d'intervenció	Els alumnes desenvoluparan un programa d'intervenció per a un alumne amb dificultats específiques d'aprenentatge.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22118 - Dificultats Específiques d'Aprenentatge
Grup	Grup 2, 2S, GEDP, GEP2
Guia docent	D
Idioma	Català

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut de l'alumnat i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Estimació del volum de treball

A continuació, es presenta la distribució d'hores segons les diferents activitats de treball presencial i no presencial planificat en relació a les hores i els crèdits.

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		60	2.4	40
Classes teòriques	Exposició dels continguts	34.5	1.38	23
Classes pràctiques	Sessions pràctiques	13.5	0.54	9
Avaluació	Avaluació activitat grupal	10	0.4	6.67
Avaluació	Prova d'avaluació blocs 4 i 5	2	0.08	1.33
Activitats de treball no presencial		90	3.6	60
Estudi i treball autònom individual	Activitat de síntesi blocs 1, 2 i 3	40	1.6	26.67
Estudi i treball autònom individual	Lectura i comentari de documents	10	0.4	6.67
Estudi i treball autònom en grup	Desenvolupament d'un programa d'intervenció	40	1.6	26.67
Total		150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Les competències establertes a l'assignatura seran valorades mitjançant l'aplicació d'un conjunt de procediments d'avaluació. A la taula que hi ha a continuació es descriu per a cada procediment d'avaluació si és o no recuperable, els criteris d'avaluació i el seu pes a la qualificació de l'assignatura. Mitjançant un contracte pedagògic, el professor responsable de l'assignatura i l'alumne acordaran l'itinerari avaluatiu que s'aplicarà a petició de l'alumne per a l'obtenció de la qualificació de l'assignatura. El contracte pedagògic haurà d'esser signat en un plaç de tres setmanes des de l'inici del semestre. Es proposen dos itineraris possibles, A i B, diferenciats quant a les activitats d'aprenentatge que seran avaluades, així com a la ponderació que tindrà cada activitat per a obtenir la qualificació de l'assignatura. Aquells alumnes que no haguin signat el contracte pedagògic en el plaç establert, seran assignats automàticament a l'itinerari B. L'itinerari avaluatiu A es caracteritza per a una exigència quant a la presencialitat de determinades activitats i va dirigit a alumnes amb una dedicació a temps complet als seus estudis. L'itinerari avaluatiu B va dirigit a alumnes amb una dedicació parcial als estudis deguda a la feina, responsabilitat familiar o discapacitat. La

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22118 - Dificultats Específiques d'Aprenentatge
Grup	Grup 2, 2S, GEDP, GEP2
Guia docent	D
Idioma	Català

signatura del contracte pedagògic per part de l'alumne implica un compromís de realitzar totes les activitats incloses a l'itinerari seleccionat, així com una obligatorietat a l'assistència a les activitats presencials, al cas de l'itinerari A, havent-se de justificar les absències.

Per a aprovar l'assignatura s'hauran d'haver aprovat totes les activitats plantejades per a cada itinerari formatiu. Per aprovar-les s'haurà d'obtenir com a mínim una puntuació de 5 sobre un total de 10. La nota final de l'assignatura serà la mitjana ponderada de la nota final de cada activitat. Les activitats suspeses o no presentades es podran recuperar els dies de l'examen de juny i setembre. La nota de les activitats aprovades es guardarà fins a la convocatòria de setembre. Totes les activitats obligatòries tenen una data límit de lliurament que s'especificarà en el seu moment. Les que es considerin superades podran ser qualificades amb nota numèrica sempre que s'hagin respectat els terminis d'entrega indicats; en el seu defecte únicament tindran dret a la qualificació màxima de 5. A l'itinerari presencial és obligatòria l'assistència a les classes pràctiques, com a mínim a un 80%. Es penalitzarà la no assistència disminuint la nota d'aquesta activitat. En canvi no és obligatòria l'assistència a les teòriques, encara que es valorarà positivament. Qualsevol actitud que obstaculitzi les dinàmiques d'aula podrà tenir repercussió sobre la nota final de l'assignatura, podent arribar a ser motiu de desqualificació. La presència d'errades ortogràfiques i/o gramaticals a qualsevol activitat acadèmica lliurada per l'alumnat serà qualificada negativament.

L'alumnat ha de ser conscient que, segons s'exposa al Reglament Acadèmic de la Universitat de les Illes Balears (Article 34), es penalitzaran les activitats fraudulentament durant el procés d'avaluació de l'assignatura; en particular la inclusió en un treball de fragments d'obres alienes presentats de tal manera que es facin passar com a propis de l'alumnat (plagi d'altres treballs, copiar i enganxar parts de contingut extret de la Xarxa en un treball sense citar les fonts, copiar treball d'Internet i entregar-los com a propis, etc.). Concurrir en un frau d'aquest tipus pot arribar a suposar, en funció de la gravetat del fet, l'automàtica qualificació de "suspens" (0,0) a la convocatòria anual.

Sessions pràctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Tècniques d'observació (Recuperable)
Descripció	La metodologia emprada consistirà en l'anàlisi de casos pràctics i d'instruments d'avaluació de dificultats específiques d'aprenentatge, anàlisi i comentari d'articles relacionats amb l'assignatura; visualització i posterior debat de material audiovisual relacionat amb les dificultats específiques d'aprenentatge; jocs de rol; així com l'anàlisi dels dubtes que poden anar sorgint al treball grupal que han de realitzar els alumnes sobre un programa d'intervenció.
Criteris d'avaluació	Control de presencialitat (a les classes a l'itinerari A i a les tutories a l'itinerari B) Participació a les activitats plantejades.

Percentatge de la qualificació final: 5% per l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 5% per l'itinerari B

Avaluació activitat grupal

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Treballs i projectes (Recuperable)
Descripció	A les sessions pràctiques del mes de maig (d'una hora i mitja) s'exposaran a classe els treballs realitzats en grup (programes d'intervenció). Abans de l'1 de maig els treballs s'hauran d'haver entregat a la professora.
Criteris d'avaluació	Claretat i coherència tant als continguts del treball com a l'exposició verbal d'aquest. Relació de la teoria amb la pràctica. Originalitat de les activitats proposades.

Percentatge de la qualificació final: 20% per l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 20% per l'itinerari B

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22118 - Dificultats Específiques d'Aprenentatge
Grup	Grup 2, 2S, GEDP, GEP2
Guia docent	D
Idioma	Català

Prova d'avaluació blocs 4 i 5

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta breu (Recuperable)
Descripció	A la darrera quinzena lectiva del curs, es realitzarà una prova escrita de dues hores de durada, a la qual s'avaluaran els coneixements i les competències adquirides corresponents als blocs 4 i 5 de l'assignatura, així com l'anàlisi de les lectures proposades al llarg del curs. La durada de la prova serà de dues hores.
Criteris d'avaluació	Assimilació dels continguts. Aprofundiment sobre els temes. Anàlisi i reflexió. Claretat i coherència. Relació de la teoria amb la pràctica.

Percentatge de la qualificació final: 50% per l'itinerari A
Percentatge de la qualificació final: 50% per l'itinerari B

Activitat de síntesi blocs 1, 2 i 3

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (Recuperable)
Descripció	L'alumne, individualment, haurà de realitzar una activitat de síntesi dels blocs 1, 2, i 3, que haurà de presentar, juntament amb una reflexió personal sobre què li han aportat aquells coneixements, abans de l'1 d'abril.
Criteris d'avaluació	Claretat i coherència. Aprofundiment sobre els temes.

Percentatge de la qualificació final: 20% per l'itinerari A
Percentatge de la qualificació final: 20% per l'itinerari B

Lectura i comentari de documents

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Altres procediments (Recuperable)
Descripció	L'alumne, individualment, haurà de llegir i fer una reflexió dels documents que la professora li vagi facilitant per tal d'ampliar el coneixement sobre l'assignatura.
Criteris d'avaluació	Claretat i coherència. Aprofundiment sobre els temes

Percentatge de la qualificació final: 5% per l'itinerari A
Percentatge de la qualificació final: 5% per l'itinerari B

Recursos, bibliografia i documentació complementària

A continuació es descriuen uns recursos bibliogràfics orientatius que poden ésser d'utilitat a l'alumne per a completar i ampliar els continguts treballats a l'assignatura:

Bibliografia bàsica

Rigo, E. (2006). Las dificultades de aprendizaje escolar. Manual práctico de estrategias y toma de decisiones. Barcelona: Ars Médica.

Bibliografia complementària

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22118 - Dificultats Específiques d'Aprenentatge
Grup	Grup 2, 2S, GEDP, GEP2
Guia docent	D
Idioma	Català

Aguilera, A. (Coord). (2004). Introducción a las Dificultades del Aprendizaje. Madrid: Mc Graw-Hill
Alvarado, M. (1996). La disgrafía escolar. Alicante: Disgrafos. Codina, M. i Terradas, E. (2010). Dislèxia i TDAH a l'aula: pautes bàsiques d'actuació. Barcelona: Lebón. Ferreiro, E. i Teberosky, A. (1980). Los sistemas de escritura en el desarrollo del niño. Madrid: Siglo XXI. Gispert, D. i Ribas, L. (2010). Alumnado con dificultades en el aprendizaje de la lectura. Barcelona: Graó. Mercer, C. (1991). Dificultades de aprendizaje. Barcelona: CEAC. Miranda, A.; Fortes, C.; Gil, M.D. (2000). Dificultades del aprendizaje de las matemáticas. Un enfoque evolutivo. Málaga: Aljibe. Miranda, A.; Vidal-Albarca, E.; Soriano, M. (2008). Evaluación e intervención psicoeducativa en dificultades de aprendizaje. Madrid: Pirámide. Rivas, R.M.; Fernández, P. (1994). Dislexia, disortografía y disgrafía. Madrid: Pirámide. Jiménez, J.E. (2012). Dislexia en español: prevalencia e indicadores cognitivos, culturales, familiares y biológicos. Madrid: Pirámide. Outón, P. (2009). Dislexia: una visión interdisciplinar. Barcelona: Lebón. Rodríguez, D. (1999). La disortografía: prevención y corrección. Madrid: CEPE. Soriano, M. (2006). Dificultades en el aprendizaje. Granada: grupo editorial universitario. Teberosky, A. (1987). Psicopedagogía del llenguatge escrit. Barcelona: IME. Thomson, M.E. (1984). Dislexia. Su naturaleza, evaluación y tratamiento. Madrid: Alianza.

Altres recursos

Amb la plataforma de teleeducació Moodle, l'alumne tindrà a la seva disposició una sèrie de recursos d'interès per a la seva formació, com a documents electrònics sobre la matèria i enllaços a Internet.

